

فصل ۲۴

خدمات شهری

مقدمه

آرامستان عمومی: آرامستانی که تمامی خدمات آن توسط شهرداری یا دهیاری به عموم شهروندان ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آرامستان غیر عمومی: آرامستانی که تحت نظارت شهرداری و یا دهیاری است و تمامی خدمات آن توسط سایر نهادها (به جز شهرداری و دهیاری) ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آتش‌نشانی: فعالیت‌هایی که به منظور پیشگیری و اطفاء حریق و امداد و حفظ جان و مال مردم انجام می‌شود.

ایستگاه آتش‌نشانی: مکانی تحت مالکیت و نظارت شهرداری، **متشکل از سه بخش:** جایگاه خودرویی و لوازم و تجهیزات، محل استقرار و انتظار نیروها و بخش اداری - آموزشی که جهت ایفای وظیفه آتش‌نشانی براساس ضوابط و دستورالعمل‌ها در منطقه‌ای مستقل از ساختمان شهرداری احداث شده است.

پسماند: به مواد جامد، نیمه جامد، مایع (غیر از فاضلاب) و گاز گفته می‌شود که به طور مستقیم یا غیر مستقیم حاصل فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده ضایع تلقی می‌شود.

بوستان: بوستان یا پارک عبارت است از فضای طراحی شده‌ای که در مالکیت عموم قرار دارد و جزیی از فضاهای شهری محسوب می‌شود، این فضاها توسط درختان و گیاهان پوشیده شده است

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به تاسیسات و تجهیزات عمرانی شهرهای استان سیستان و بلوچستان در زمینه کشتارگاه، میادین میوه و تره‌بار، آرامستان، فضای سبز، پارک‌های عمومی، وسایل حمل زباله و ... می‌باشد. آمارهای فوق که توسط شهرداری زاهدان به روش ثبیتی تهیه می‌شود از طریق شهرداری مرکزی ارائه و در این فصل گنجانده شده است.

تعاریف و مفاهیم

مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا): مرکزی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهداف و کاربری‌های فرهنگی، هنری و آموزشی برای اشاعه فرهنگ و هنر در مکانی با امکانات، سالن سینما و نمایش یا سالن اجتماعات، کتابخانه، کلاس‌های آموزشی، کارگاه‌های هنری، گالری، دفاتر اداری، کافی‌شاپ و با مترمز متوسط ۵۰۰ مترمربع زیربنا احداث شده و فعالیت می‌نماید.

حوادث: به فرد یا خانواری گفته می‌شود که بر اثر حوادث طبیعی یا غیر طبیعی از لحاظ اقتصادی یا جمعی دچار آسیب شده است.

آرامستان: مکانی برای دفن درگذشتگان که دارای امکانات مورد نیاز است.

- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.
- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ در بین ۵ منطقه شهرداری زاهدان ۱۱ ایستگاه آتش‌نشانی وجود داشته است.
در سال ۱۴۰۰، تعداد نیروهای آتش‌نشانی شهر زاهدان در بین ۱۱ ایستگاه آتش‌نشانی فعال در سطح شهر ۱۲۹ نفر بوده است که نسبت به سال قبل ۱۳/۴ درصد کاهش داشته است.
در سال ۱۴۰۰، پسماند حمل شده در سطح شهر زاهدان ۹۴۶۸۸ تن بوده که بیشترین پسماند از منطقه ۳ شهر زاهدان جمع‌آوری گردیده است و کمترین پسماند مربوط به منطقه ۵ می‌باشد.
در سال ۱۴۰۰، تعداد حوادث آتش‌سوزی در شهر زاهدان ۱۰۵۹ مورد گزارش شده است که در مقایسه با سال قبل ۲۲ درصد کاهش داشته است و تعداد حوادث گزارش شده از سوی ۱۱ ایستگاه آتش‌نشانی در سطح شهر زاهدان ۱۱۲۱ حادثه بوده است که نسبت به سال قبل ۳۱/۵ درصد کاهش را نشان می‌دهد.
در سال ۱۴۰۰ تعداد ۲۵۱ بوستان با مساحتی قالب بر ۳۶۴۶۷۳۰ مترمربع از سوی ۵ منطقه شهرداری زاهدان اعلام گردیده است که نسبت به سال قبل، تعداد بوستان‌ها در سطح شهر ۲۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

و براساس نظارت و مدیریت انسان، حفظ و نگهداری یا احداث می‌شوند. همچنین برای تفریح و لذت بردن انسان، یا برای حفاظت از حیات وحش یا زیستگاه طبیعی آن را ایجاد کرده‌اند.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظیر احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاهاً در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویای شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا برجا می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:
- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.

۲۴-۱- خدمات شهری و شهرداری ۱۴۰۰ (مترمربع)

آرامستان (فعال)		میادین میوه و تره بار		مجتمع فرهنگی هنری (فرهنگسرا)		شهرستان
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۸۰۰۰۰	۱	۶۰۰۰	۱	۰	۰	ایرانشهر.....
۷۹۶۲۹	۱	۶۵۰۰۰	۱	۰	۰	چابهار.....
۲۷۰۰۰۰	۸	۵۰۰۰	۲	۰	۰	خاش.....
۰	۰	۰	۰	۰	۰	دلگان.....
۱۰۶۵۰۰۰	۳	۱۵۰۰۰	۱	۰	۰	زابل.....
۶۳۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	مهرستان.....
۴۰۰۰۰۰۰	۱	۰	۰	۳۱۵۰	۴	زاهدان.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	زهک.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	سراوان.....
۱۰۰۰۰۰۰	۱	۸۸۰	۱	۰	۰	راسک.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	سیب و سوران.....
۳۰۰۰۰	۳	۰	۰	۰	۰	کنارک.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	نیکشهر.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	هیرمند.....
۴۷۳۶۴	۱	۰	۰	۰	۰	میرجاوه.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	فنوج.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	نیمروز.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	هامون.....
۳۴۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	قصرقند.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	دشتیاری.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	بمپور.....
۸۰۰۰۰	۱	۶۰۰۰	۱	۰	۰	سرباز.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	تفتان.....
۷۹۶۲۹	۱	۶۵۰۰۰	۱	۰	۰	گلشن.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	لاشار.....
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	زرآباد.....

مأخذ- شهرداری های استان سیستان و بلوچستان.

۲-۲۴- مشخصات ایستگاه‌های آتش‌نشانی برحسب مناطق شهرداری در شهرزاهدان

تعداد آتش‌سوزی	تعداد حوادث	تعداد ناوگان	تعداد پرسنل	تعداد ایستگاه‌های	سال و منطقه
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	.....۱۳۸۵
۸۸۷	۵۱۰	۲۲	۱۳۵	۷	.....۱۳۹۰
۱۵۸۵	۱۲۰۴	۲۱	۱۵۸	۹	.....۱۳۹۵
۱۳۱۳	۱۷۶۰	۲۲	۱۴۲	۱۰	.....۱۳۹۶
۱۱۱۷	۲۰۶۹	۲۰	۱۴۱	۱۰	.....۱۳۹۷
۱۷۹۱	۳۲۱۲	۲۳	۱۴۸	۱۰	.....۱۳۹۸
۱۳۵۸	۱۶۳۸	۳۱	۱۴۹	۱۱	.....۱۳۹۹
۱۰۵۹	۱۱۲۱	۲۴	۱۲۹	۱۱	..... ۱۴۰۰
۱۹۲	۲۵۲	۶	۲۵	۲	.....منطقه ۱
۲۲۱	۲۳۵	۴	۲۱	۲	.....منطقه ۲
۲۶۴	۱۷۷	۵	۳۵	۳	.....منطقه ۳
۱۶۲	۹۹	۳	۲۳	۲	.....منطقه ۴
۲۲۰	۳۵۸	۶	۲۵	۲	.....منطقه ۵

مأخذ- شهرداری مرکزی زاهدان.

۲۴-۳- پسماند جمع آوری شده به تفکیک مناطق ۵ گانه شهرداری زاهدان (تن در سال)

پسماند خانگی	پسماند کل	سال و مناطق
۰۰۰	۰۰۰	.....۱۳۸۵
۱۸۲۶۲	۰۰۰	.....۱۳۹۰
۱۳۹۷۰۰	۰۰۰	.....۱۳۹۵
۱۳۸۷۰۰	۰۰۰	.....۱۳۹۶
۱۳۹۰۸۰	۰۰۰	.....۱۳۹۷
۱۵۶۶۰۰	۰۰۰	.....۱۳۹۸
۸۸۸۸۵	۱۰۲۷۷۸	.....۱۳۹۹
۰۰۰	۹۴۶۸۸	.....۱۴۰۰
۰۰۰	۲۲۴۵۶	..... منطقه ۱
۰۰۰	۲۴۵۵۵	..... منطقه ۲
۰۰۰	۲۳۷۹۵	..... منطقه ۳
۰۰۰	۱۲۶۷۰	..... منطقه ۴
۰۰۰	۱۱۲۱۲	..... منطقه ۵

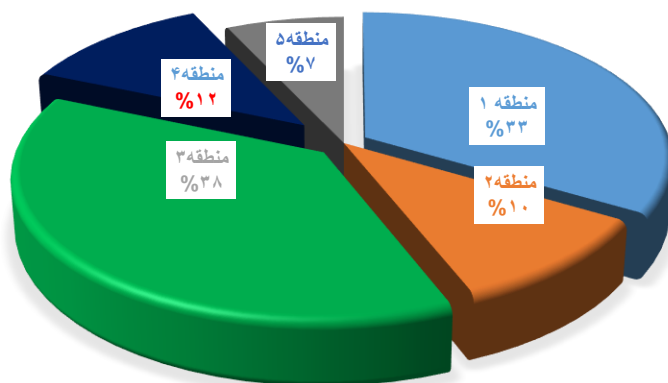
مأخذ- شهرداری مرکزی زاهدان.

۲۴-۴- وضعیت فضای سبز مرکز استان بر حسب مناطق (متر مربع)

مساحت کمربند سبز	قطعات پراکنده فضای سبز		بوستان		سال و مناطق
	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۰۰۰	۰۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	.....۱۳۸۵
۹۳	۳۳۱۶۴۴۲	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	.....۱۳۹۰
۱۳۸	۷۴۰۶۲۰	۰۰۰	۵۹۸۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	.....۱۳۹۵
۱۸۲	۱۱۱۳۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۲۶۰۰۰۰	.....۱۳۹۶
۱۹۹	۷۸۸۳۵۷	۲۰	۱۲۷۷۵	۱۲۸۵۸۶۷	.....۱۳۹۷
۲۰۶	۵۰۷۵۶۳۳	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	.....۱۳۹۸
۱۹۶	۲۵۴۱۱۳۶	۱۰	۳۲۲۶	۴۱۰۴۳	.....۱۳۹۹
۲۵۱	۳۶۴۶۷۳۰	۱۶۳	۵۴۷۹۳۳	۱۹۰۹۰	.....۱۴۰۰
۷۱	۲۵۳۵۵۳۲	۲۳	۶۴۶۷۹	۲۹۸۰۰	.....منطقه ۱
۷۴	۵۹۷۳۸۹	۶۷	۱۲۶۲۳۲	۹۳۰۰	.....منطقه ۲
۳۹	۲۲۷۳۰۴	۲۷	۱۴۹۴۱۴	۳۳۴۰۰	.....منطقه ۳
۱۸	۹۹۰۰۰	۱۳	۳۸۶۸۰	۱۰۳۱۵	.....منطقه ۴
۴۹	۱۸۷۵۰۵	۳۳	۱۶۸۹۲۸	۶۲۷۵	.....منطقه ۵

مأخذ- شهرداری مرکزی زاهدان.

۲۴-۱- تعداد بوستان‌ها در مناطق پنج گانه زاهدان: ۱۴۰۰

مبنا: جدول ۲۴-۴